

هدیه ای از آسمان، در آرزوی بازگشت به دامن صاحبان!

دکتر سیده جمیله هاشمی: خبرنگار دین

مایه شرور و خوشحالی من است، همچنین دو فرزندش میوه دلم و همسرش نور چشمم هستند.

به مناسبت سالروز اهدای فدک از طرف پیامبر ^(ص) به دختر عزیزشان به چپستی ماجرای فدک، این هدیه جدا شده از صاحبش، می پردازیم. داستان فتح فدک داستانی بس جالب و شنیدنی است. در معجم البلدان و بحار الانوار چنین آمده است که فدک سرزمینی بسیار آباد در شمال مدینه و در سراسیمبی خیبر، با چشمه های آب و نخلستان های فراوان باقلعه ای مهم بود که ساکنانش یهودیان بودند. پس از فتح خیبر در سال هفتم هجری و حدود چهار سال قبل از رحلت پیامبر ^(ص)، جبرئیل نازل شد و از جانب خداوند دستور فتح فدک را آورد به گونه ای که در آن آشکارا امر شده بود که این کار تنها توسط شخص پیامبر ^(ص) و امیرالمؤمنین ^(ع) انجام شود و مسلمانان در آن شرکت نکنند. آن دو بزرگوار اسلحه لازم را برداشتند و اسب های خود را آماده کردند، در تاریکی شب از لشکر جدا شده و از خیبر حرکت کرده تابه سرزمین فدک و کنار قلعه آن رسیدند. مردم فدک که پیگیر اخبار فتح خیبر و روز قبل خبر فتح آن قلعه عظیم را دریافت کرده بودند، از وحشت به قلعه پناه برده و درها را محکم بسته بودند و شبی پراضطراب را سپری کردند. در چنین شرایطی پیامبر ^(ص) و حضرت علی ^(ع) به قلعه فدک رسیدند و به صورت عادی هیچ راهی برای نفوذ به قلعه نداشتند. از سوی دیگر می بایست افراد داخل قلعه وجود کسی را بیرون قلعه احساس نکنند. تصمیم بر آن شد که مخفیانه از دیوار قلعه بالا روند و بر فراز آن با صدای بلند اذان بگویند. در این صورت، اهل قلعه خود را در محاصره می دیدند و قلعه را فتح شده می پنداشتند و سپس فرار می کردند. همین گونه هم شد و هنگام فراشان، امیرالمؤمنین ^(ع) که از دیوار قلعه فرود آمده بود، هجده نفر از بزرگان آنان را به قتل رساند و در نتیجه دیگران تسلیم شدند. این گونه سرزمین فدک، فتح و طوق صریح آیات قرآن (حشر/۱-۳) به ملک شخصی پیامبر ^(ص) درآمد، زیرا این سرزمین بدون لشکرکشی و کمترین دخالت مسلمانان فتح شد. به نقل از شیعه و اهل سنت پس از فتح فدک آیه «و آب ذا القربی حقه، (اسراء/۲۶) (یعنی حق خویشان را به ایشان بده)، نازل شد و جبرئیل در تبیین آن از طرف خداوند عرضه داشت: «فدک را به فاطمه عطا کن، پیامبر ^(ص) نیز باضبط سند این ملک بر روی پوستی در نزد امیرالمؤمنین ^(ع) و امّ ایمن چنین کرد و به فرمان الهی فدک را به دخترش فاطمه ^(ص) هدیه فرمود.

اما با کمال تأسف در غصب آشکار و غمبار این حق بلاشک از پاره تن پیامبر ^(ص)، فاطمه زهرا^(ع)، گذشت آنچه گذشت! همان پاره تنی که پیامبر ^(ص) به نقل از اهل سنت در شان والایش فرمود: «أنا وعلی و فاطمة و الحسن و الحسین و تسعة من ولید الحسن خیج الله علی خلقه أعداءنا أعداء الله و أولیائنا أولیاء الله (بشارة المصطفی - طبری، ص ۲۴) من و علی و فاطمه ^(ص) و حسن و حسین و ۹ فرزند از فرزندان حسین حجت های خداوند بر بندگان اوستیم، دشمنان ما دشمنان خدا و دوستان ما دوستان خدا هستند و نیز فرمود: فاطمة بضعة منی فمن أغضبها أغضبنی (صحیح بخاری، ج ۳، ص ۳۰۲) فاطمه ^(ص) پاره تن من است هر که او را به خشم آورد مرا به خشم آورده است. درود و رحمت خداوند بر آنان که حق خدا و حق رسول ^(ص) و اهل بیتش ^(ع) را شناختند و از تعدی بر آن در پیشگاه خداوند منان پروا کردند. و السلام علی من اتبع الهدی و نیز اورا نور چشم و میوه دلش خواند و خطاب به امیرالمؤمنین ^(ع) چنین فرمود: یا علی! إن فاطمة بضعة منی و هی نور عینی و ثمرة فؤادی (روضة الواعظین، ص ۱۵۰) علی جان! فاطمه ^(ص) پاره تن من و نور چشم و میوه دلم است.

جایی روبه روی ایوان طلا و گنبد امام رضا(ع)

ایوان شاه عباسی صحن عتیق یاهمان صحن انقلاب حرم مطهر امام رضا(ع) مقابل غرفه ای که غرب ایوان است تا همین چند سال پیش سنگ قبری بود که رویش نوشته بود آرامگاه مرحوم حاج شیخ حسنعلی نخودی که معروف به نخودکی جایی که مردم جمع می شوند تا برای این عالم عارف فاتحه ای نثار کنند و او واسطه بخواهند بین خودشان و امامشان.

مرحوم نخودکی گفته بود در زمان حیاتش، زمانی که در یکی از حجره های صحن عتیق(صحن انقلاب)

رضوی مشغول عبادت بود، کرامت و لطف ویژه امام رضا^(ع) به زائران خود را مشاهده کرده است و وصیت کرد در همان مکانی که امام را شهود کرده بود زیر پای زائران دفن شود.

حسنعلی مقدادی در ۱۵ ذی القعدة ۱۲۷۹ قمری/۱۲۴۲ شمسی در اصفهان به دنیا آمد. دلیل مشهور شدن به نام نخودکی در اواخر عمر، به سبب اقامتش در نخودک، یکی از روستاهای اطراف مشهد بود. شیخ حسنعلی نخودکی در کنار تهذیب نفس، علوم دینی و ادبی، منطق، فلسفه، فقه، اصول و ریاضی، در حوزه علمیه اصفهان، حوزه علمیه مشهد و حوزه علمیه نجف هم علوم را فرا گرفت.

شیخ حسنعلی نخودکی فقه و فلسفه را از آخوند ملا محمد کاشانی آموخت. همچنین فلسفه و حکمت را از جهانگیر خان و تفسیر قرآن مجید را از محضر درس سیدسینا پسر سیدجعفر کشفی آموخت. در معرفی احوالات این شیخ می گویند؛ شیخ نخودکی اکثر اوقات برای عبادت به پشت بام حرم می رفت و رکوع هایش چنان طولانی می شد که در فصل زمستان چند سانت برف در پشت ایشان می خوابید و او همچنان در رکوع باقی می ماند. شیخ صاحب کراماتی بود و برای حاجت مندانی که از او التماس دعا داشتند دعا می کرد.

دستورهای سلوکی مرحوم نخودکی به شاگردانش این ها بود:

- اهتمام فراوان به رعایت شرع
- حلال بودن غذا
- به جا آوردن نمازهای واجب در اول وقت
- سعی در تحصیل حضور قلب

این عالم بزرگ در ۱۷ شعبان ۱۳۶۱ ق برابر ۸ شهریور ۱۳۲۱ خورشیدی درگذشت و جایی مقابل گنبد طلایی امامش دفن شد.

شهرارNEWS.IR
۴شنبه
۲۲ بهمن ۱۳۹۱
شماره ۳۷۸۷

۱۴

آیه

سوره توبه، آیه ۱۲۸

ترجمه آیت ا...مکارم شیرازی

به یقین رسولی از خود شما به سویتان آمد که رنج های شما بر

اوسخت است و اصرار بر هدایت شما دارد.

آیه

جستاری در مفهوم توحید در بیان ثامن الحجج (ع)

بابی که امام رضا(ع) در توحید گشود

آمنه مستقیمی

گفت و گو

از جلوه های مهم بیانات امام رضا^(ع)، تصویری است که ایشان از توحید جلوه داده اند؛ تصویری واضح و شفاف که عبور از دالان پرپیچ و خم تاریخ کمترین گردی بر آن نشاننده و محکی است برای همه یکتا باوران تادر چرخه روزمرگی ها، مرزهای خدا باوری را زیر پا نگذارند و در دام شرک گرفتار نشوند.

از مهم ترین اتفاقات در جریان هجرت امام رضا^(ع) به ایران، سخنرانی آن حضرت^(ع) در نیشابور و ایراد حدیثی بود که به حدیث سلسله الذهب (زنجیره زرین) معروف شد. این حدیث کوتاه که رابطه امامت و توحید و به نوعی فلسفه سیاسی تشیع را تبیین می کند حاوی یک دوره کامل معارف و عقاید، به ویژه درس توحید و یکتاپرستی خالص است. به ویژه آنجا که می فرمایند: «کَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حُضْنِي». امام رضا^(ع) در این حدیث شریف، دژِ مستحکم و پناهی بی بدیل به انسان معرفی می کند، آن هم نه فقط برای انسان های عصر وزمانه خویش، بلکه تا ابدیت راهی را پیش پای بشر می گذارد تادر سرگشتگی ها و دست و پنجه نرم کردن باترس از بیماری، مرگ و آینده و... دلگرم به خدا باشد. مهم آنکه عالم آل محمد^(ص) بر مسئله ای دست می گذارد که ریشه همه مشکلات بشر به غفلت از آن بازمی گردد، چرا که همه اندازهای قرآن انذار از شرک است، همه عقوبت های دنیوی و اخروی ریشه در شرک دارد، همه بشارت های دنیوی و اخروی قرآن، بشارت نسبت به توحید است، یعنی همه دین در «لا اله الا الله، خلاصه و اصل همه اصول ذیل توحید تعریف می شود.

مهم آنکه امام مهربانی ها فقط به نشان دادن مقصد اتکنا نکرده، بلکه راه را نیز راهنما بوده است و کلید و شرط ورود به دژ مستحکم الهی را بارافتنی که از امام رثوف^(ع) انتظار می رود، در اختیار ماقرار می دهد. وقتی با هوشمندی و کياست در فراز پایانی حدیث سلسله الذهب امامت را شرط توحید معرفی کرده می فرماید: «يُشْرُوْطُهَا وَ اَنَا مِنْ شُرُوْطِهَا، با شرایطش و من

فاطمه نگین جهان و جنان

بردار و بخوان

محمدرضا رمزی اوحدی، نویسنده این اثر، کوشیده است با جمع آوری احادیث و روایات متعدد، شخصیت والای حضرت فاطمه^(ص) را از وجوه مختلف برای ما بیان کند. در این کتاب بیش از یکصد و پنجاه اثر از راویان و نویسندگان اهل سنت استفاده شده است. نشر کاظمی این اثر را در ۲۸۰ صفحه چاپ و منتشر کرده است.

دینوری عالم سنی در ۱۱۶۵ سال قبل در کتاب الامامه به ماجرای حمله عمر به خانه امام علی^(ع) و اعمال قنفذ مفصل اشاره کرده است و حدود ۲۰ فقره از علمای اهل سنت این را نوشته اند. بیشتر مطلب با

بهترین شاهد برای بهترین پیمان

روایتی از مراسم عقد و ازدواج در حرم مطهر رضوی

محمد حسین مروج کاشانی

روایت

با پایان یافتن ماه صفر و آغاز ایام مبارک ماه ربیع الاول بازار ازدواج و پیمان زناشویی بین زوجین جوان نیز داغ تر از همیشه می شود. آغاز ازدواج برای بسیاری از زوجین همیشه همراه با خاطراتی است که از آن به عنوان یک خاطره خوش یاد می کنند. به عنوان مثال حاج حبیب و رقیه خانم پنجاه و سه سال است که زیر یک سقف زندگی می کنند. آنان از کنار شالیزارهای سبز شمال زندگی مشترک خود را خیلی ساده به روانی آب و روشنایی نور آغاز کردند. کاک بهرام و سوگل بیست سال است که به عنوان زن و شوهر با یکدیگر پیمان زناشویی بسته اند. آن ها خاطره خوش رسم و رسوم کردی در عقد ازدواجشان را هرگز فراموش نمی کنند. از این ها که بگذریم اما کن متبرکه هم خاطرات

از آن شرایط هستیم! تأمل در این فرازنورانی نشان می دهد پذیرش رهبری ائمه^(ع)، ضامن بقای خط توحید و روش اصیل اسلام و ادامه عمل صالح است. به عبارت دیگر، مسئله امامت در کلمه توحید درج است، چون توحید شاخه هایی دارد که مهم ترین آن ها توحید در حاکمیت و ولایت و رهبری است. امام رضا^(ع) پیوند توحید و امامت را در بیانی دیگر نیز یادآور شده و فرمودند: ... امام امینی است یار و پدري است مهربان، برادری است دلسوز و پناه بندگان، در موقع ترس و پیشامدهای بد، امام امین خدای عزوجل است در میان خلقت و حجت او است بر بندگانش و خلیفه او است در بلا دش و دعوت کننده به سوی خدای عزوجل است و دفاع کننده از حقوق خدای جل جلاله است. امام کسی است که از گناهان پاک است و از عیوب برکنار ... آنچه حضرت^(ع) درباره امام تبیین می کنند آینه اسماء و اوصاف الهی است همان ها که در دعای جوشن کبیر نیز هزار بار تکرارشان می کنیم؛ اگر درباره خدا می خوانیم: «یا حَبِيبُ مَنْ لَا حَبِيبَ لَهُ، امام رانیز یاری امین می دانیم.

علاوه بر روایات و احادیث، توحید از اصلی ترین محورهای مناظرات امام رضا^(ع) با بزرگان ادیان و مکاتب است، چنان که در مناظره عمران صابی چنان کردند که او به اسلام گروید! ... عمران سؤالاتی همچون «آفرینش خدا چگونه است؟، یا آفرینش چه معناها و اقسامی دارد؟، یا آیا خداوند در مخلوقات است یا مخلوقات در اویند؟، را در محضر ثامن الحجج^(ع) مطرح کرد، پس از آنکه امام رضا^(ع) پاسخ همه پرسش های او را می دهد، عمران قانع می شود و عرضه می دارد: بله، سرورم، فهمیدم و گواهی می دهم که خداوند تعالی همان گونه است که توضیح دادی و به یکتایی و صفش نمودی، و گواهی می دهم که محمد^(ص)، بنده اوست که به نور هدایت و دین حق مبعوث شده است. آنگاه روبرو قبله، به سجده افتاده، اسلام می آورد. این حدیث در کتاب های توحید و عیون اخبار الرضا^(ع) نوشته شیخ صدوق (۳۰۵-۳۸۱ق) آمده است.

در مناظره ای دیگر که امام رضا^(ع) با شخصی کافر داشتند، حضرت^(ع) سه استدلال درباره وجود خدا

حدیث

پیامبر اکرم (ص)

من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶

هرکس برای نیاز بیماری بکوشد (چه آن را برآورده سازد، چه نسازد)، مانند روزی که از مادرش زاده شده است، از گناهانش پاک می شود.

حدیث

پیامبر اکرم (ص)

من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶

این است که کسی هست که این ها را آفریده است.

نتیجه آنکه امام رضا^(ع) که بحق لقب عالم آل رسول ^(ص) گرفته اند با موقعیت شناسی و استفاده از فضایی که مأمون با اجبار ولایت عهدی بر حضرت^(ع) در مناظره و گشایش بحث های علمی ایجاد کرد، توانست مهم ترین اصل اعتقادی یعنی توحید را به شیوه ای اثرگذار تبیین و امامت را شرط توحید اصل وبری از شرک معرفی کند؛ بابی که حضرت^(ع) گشود و تاقیامت مسیر یکتاپرستان را برای ورود به دژ مستحکم خدا هموار کرده است.

با اجازه خانواده هایمان مراسم عقد ازدواجمان را در حرم امام رضا برگزار کرده ایم. به نظر من آغاز مهم ترین پیمان زندگی که پیمان زناشویی است باتبرک جستن از حرم امام رضا لذت خاصی دارد، همسرش نیز می گوید: «با شوهرم پیمان بسته ایم تا همسران خوبی برای یکدیگر در سفر زندگی مشترک باشیم. من معتقدم امام رضا^(ع) به همه زوج های جوانی که در این رواق حضور دارند یک هدیه با ارزش داده است و آن این است که خود حضرت رضا^(ع) به عنوان مقدس ترین شاهد در جاری شدن مقدس ترین پیمان زندگی آنان یعنی پیمان ازدواج حضور دارد»، از آنان خدا حافظی می کنم، امیدوارم آغاز زندگی مشترک بر همه زوج های جوانی که مراسم عقد ازدواجشان را در حرم امام مهربانی ها برگزار می کنند مبارک باشد که مقدس ترین شاهد در این امر و همسر برای میلاد باسعادت پیامبر اسلام و امام صادق^(ع) از شیرازه مشهد آمده ایم، آنان است.

است. عروس خانم با آقا داماد با راهنمایی بزرگ ترها بر سر سفره عقد می نشینند. در مقابلشان قیران کریم بر روی رحل، دسته گل های رنگی و آیینه قرار دارد، عاقد رسم و رسوم شرعی و مرسوم رارعایت می کند و با بله عروس خانم صیغه عقد ازدواج جاری می شود. لحظاتی بعد خانواده های دو طرف به یکدیگر تبریک و شادباش می گویند. فرصت را غنیمت شمرده با آقای داماد همکلام می شوم، مهدی سی و دوساله دانش آموخته کارشناسی ارشد اقتصاد به اتفاق همسرش که بیست و هفت ساله و دانشجوی رشته علوم تربیتی است در گوشه رواق شیخ طوسی نخستین لحظات زندگی مشترک خود را شروع می کنند. داماد می گوید: «خیلی دوست داشتم من هم مثل جوانان مهدی در حرم امام رضا مراسم ازدواجم برگزار شود. من و همسرم برای میلاد باسعادت پیامبر اسلام و امام صادق^(ع) از شیرازه مشهد آمده ایم، آنان است.